

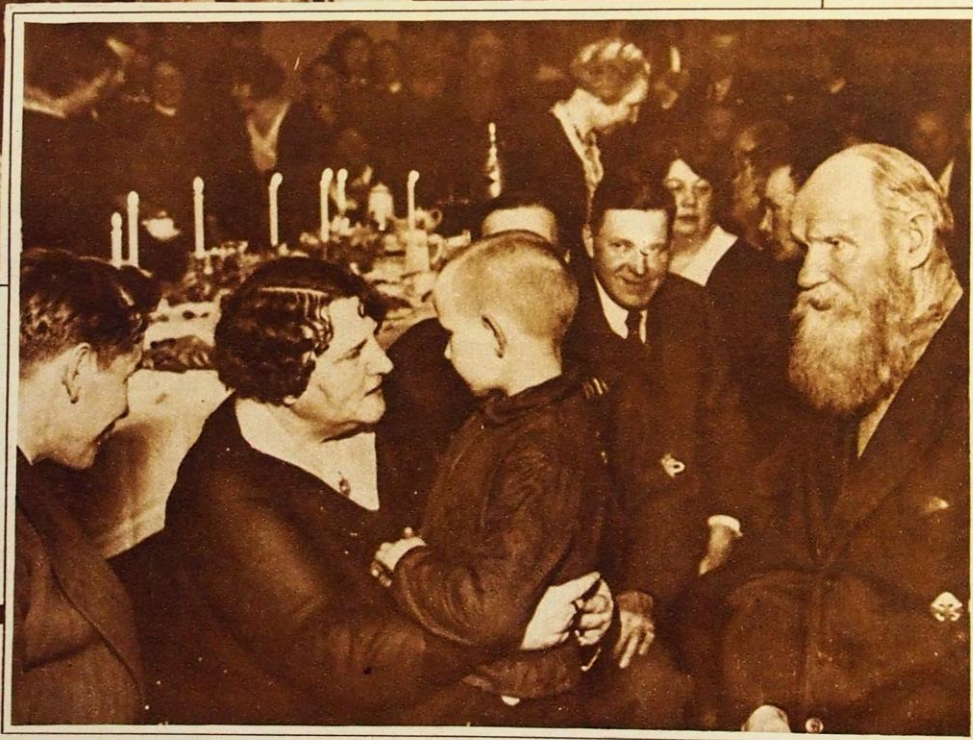
Suomen Kuvalehti

PÄÄTOIMITTAJA
L. M. VIHHERJUURI

TOIMITUSPAIKKA
UUDENMAANKATU 10



Vapaussodassa haavoittuneet kunnioitetaan Helsingin vapautuksen sankarihautoissa lepäviä.



Tasavallan Presidentin puoliso puhuttelee Sotilaskodin illanvietossa invalideille erästä Kyyhkylän invalidikodin nuorimmista hoidokeista.

VAPAUSSODAN INVALIDIT KOOLLA

Helmikuun 18 p:nä pidettiin Helsingissä Vapaussodan Invalidien Liiton 8:s vuosikokous, jossa oli läsnä 197 invalidia ja 443 jäsentä valtakirjalla edustettuna.

LENTÄVÄT TYTTÄREMME

Vaiheita Amerikassa lentäjänä toimivan maalaisemme, 23-vuotiaan Miss Anna Kivimäen "karrierista".



Sankaritarinoiden aika lienee ohi, eikä tämäkään ole tarkoitettu siksi. «Villiytyneen» nykypolvi ylittää edesottamuksillaan kaikki siinä hengessä kirjoitetut sadut ja todet, joten on turhaa enää seipitellä sellaista.

Johtui mieleeni kirjoittaa tästä 18-vuotiaana lentoharjoituksensa aloittaneesta suomalaisesta työstä eräänä tammikuun päivänä, saatuaani häneltä kirjeen kovin myöhästyneine joului- ja uudenvuoden-tervehdyksineen. (Aikaisemmin olen tietysti saanut häneltä monta kirjettä. Ja paksun pinkan kirjoituksia, joissa hän kertoo lentoharrastustensa alku- ja myöhemmistäkin vaiheista.)

Naispuolisia lentäjiä on meillä täällä kotimaassa jo joitakin, mutta Anna Kivimäellä on vielä pitkä etumatka suomalaisista kanssaisarisistaan, ja Amerikassa hän lienee ainoa lentävä suomalainen nainen. Olen nähnyt amerikkalaisia lehtiä, jotka kolmpalstaisen kuvan kera kertovat pitkälti ja ihastuneina tästä Annasta, joka milloin »johtaa ilmailunäytöksiä maassa ja ilmassa», milloin tekee laskuvarjostimiseen »pilvistä alastuloja» osavaltion kuvernöörin ja kaupunkien majurien seurattessa näytöstä.

Kaustisten tyttö lähtee Amerikkaan.

Miss Kivimäki on syntynyt 1910 Kaustisissa. Viisivuotiaana hän muutti vanhempiensa mukana Amerikkaan, jossa hän on käynyt korkeakoulun Townsendissa ja sen jälkeen opiskellut New Hampshiren yliopistossa. Olosuhteiden määräämänä hän on siis saanut puhtaasti amerikkalaisen kasvatuksen, onpa hänen äidinkielsäkin pyrkinyt pahasti unohtumaan. Mutta amerikkalaisuudesta huolimatta hän tuntee edelleen suurta mielenkiintoa kotimaataan kohtaan, jonka oloja ja kehitystä hän valpaasti seuraa.

Lopetettuaan opintonsa valitsee Anna, ettei hän löytänyt mitään sellaista työtä, jota olisi halunnut tehdä. Työille ei näytä olevan mitään kiintoisaa tehtävää, sanoo hän. Ajatellessaan konttoripaikkoja, opettajan ja sairaanhoitajattaren tointa hän tuntee lievää puistatusta. Tilinaisen ammatti ei

myöskään viehättänyt. Sen pitäisi olla jotakin suurenmoista, ajattelee Anna ja saa ystäviltaan neuvon ryhtyä — elefantteja pesemään. Niin sitä aina lasketaan leikkiä suurista pyrkimyksistä.

Kerran Anna kirjoitti allekirjoittaneelle, kuultuaan vaatimattomista askeleistani »neekerin» poluilla: «Vai olette reporterit. Se oli nuorena minun suuri halu — että olen reporterit kun kasvan ylös. Ja kyllä olinki, mutta pienesä lehdessä ja vain joku kuukausi, silloin kun kävin koulusa — kirjoitin vain paikkalais uutisia, ja melkein aina tein liika suuret sadut pienistä jutuista ja suutuin kun ne ei ilmestynyt samatin kun kirjoitin — jos ollenkaan. Toivon, että satutte olla paikoillaan kun seuraava murha tapahtuu — että saatte satu etu plariin ja saatte panna nimi alle — ja — niiko täällä tapahtuu — sitte olette 'tehty' —»

Näistä mistään ei tullut ammattia hänelle.

Lentokouluun.

Lentokone. Se oli sellainen, joka aina teki minuun innostavan vaikutuksen, ja uskon, etten siinä eroa muista ihmisistä, kertoo Miss Kivimäki itsestään. Mutta ilmailussa hän ei nähnyt minkäänlaista tulevaisuutta tytölle. Siitä huolimatta ilmestyi Anna syyskuun kymmenentenä päivänä 1928 Curtisin ilmailukouluun Garden Cityyn N. Y., oppilaitokseen, jolla oli suurin vetovoima häneen.

Oltuaan ensimmäistä kertaa kentällä näki hän erään oppilaan ohjaaman lentokoneen törmäävän päin kentän laidassa olevaa aitaa. »Surmaantuuko ihmisiä useinkin?» kysyi Anna eräältä lähelläänseisovalta mieheltä, nähtyään tämän lentokoneen epätavallisen alastulon. »Tuskin koskaan — kuinkas sen asian laita oikein onkaan! Kentän manatseri Merrill sai surmansa viime viikolla, mutta en ole kuullut sellaisesta tapaturmasta sen jälkeen», vastasi mies. Niin, niin, mietti Anna. Ketään ei ole surmaantunut kokonaiseen viikkoon! Eikö sellainen ole ihmeellistä!

Saatuaan tarvittavat lääkärintodistukset valokuvineen ja allekirjoitet-



Vas. Miss Anna Kivimäki, «lentävä tyttäreemme» lentopuvussaan.

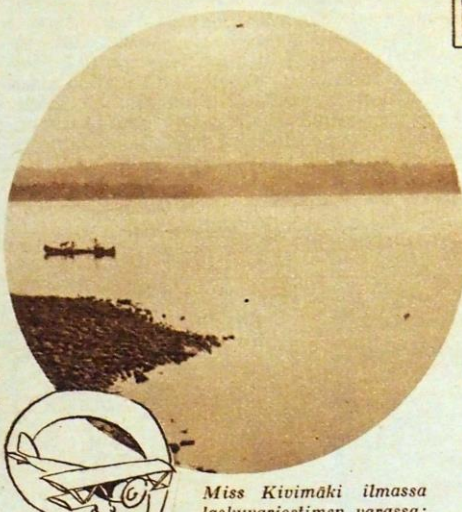
tuaan sopimuskirjan, jossa sanottiin m.m.: »minä täten vapautan Curtis-yhtiön ja sen ohjaajat kaikesta edesvastuusta onnettomuuden sattua — kuoleman satuttaessa j.n.e.» sekä maksettuaan etukäteen kurssimaksun 300 dollaria, maksuksi siitä, että sai asettaa niskansa alttiiksi taitumiselle, Anna aloitti lento-opintonsa.

Nyt Curtisin lentokenttä sai Anna Kivimäestä vakituisen vieraan. Siellä hän tuli tuntemaan sellaiset lentäjätähdet kuin Miss Elinor Smithin, joka tapasi lennellä isänsä koneella ja joka tunnettiin jo etäälle silmään pistävän värikkästä puvustaan, Miss Amelia Earhartin, joka lentämästä tultuaan käveli hatuttomoin päin, hymyillen valloittavasti poikamainen bobbattukansa epäjärjestyksessä; silloin hän oli hämmästyttävässä määrässä Lindberghin näköinen, kertoo Anna. Niinkään hän on tutustunut Ruth Nicholisiin, Phoebe Omleniin, Lindberghiin, Bernt Balcheniin, joka oli mukana Byrdin etelänaparetkikunnassa, Stultziin, joka oli Miss Earhartin luotsina hänen Atlantinlennollaan, Huerta Junkersiin (Junkers-koneiden rakentajan tytär), joka rikkautaan huolimatta esiintyi kentällä rasvaisissa overalleissa.

Alkeiskurssin päätyttyä nähtiin Anna rasvan ja noen tuhrima overall yllään häärimässä mekaanikkojen kanssa ja tutustumassa lentokoneiden moottorien korjaukseen. Hän tahtoi oppia kaiken oikealle lentäjälle kuuluvan perusteellisesti. Kerran hän keksi menetelmän, miten voitiin löytää suuresta läjästä mäntä juuri siihen silinteriin, johon se kuului. Tätä eivät toiset mekaanikot vielä olleet keksineet. Ehkä keksintönsä ansiosta Anna pääsee Rogers Air Linesin lentovenessä kuuluisan lentäjän Harry Smithin mukana New Yorkista

kauas etelään, Miamiin, joka on Floridassa. Tällä 1500 mailin matkalla uskoi Smith lentoveneen ohjauksen miltei yksin Annan hoidettavaksi.

Miamista Anna palasi myöhemmin New Yorkiin kyllästyneenä vähän kaikkeen, kun ei ollut saanut tilaisuutta jatkaa lentämistä. Hän oli lukenut kaiken, mitä kirjoitettiin Amelia Earhardista ja Ruth



Miss Kivimäki ilmassa laskuvarjostimen varassa; veneessä hänen koiransa valmiina vastaanottamaan huimapäistä emäntäänsä.

Elderistä ja tullut siihen johtopäätökseen, että järkevä elämänura eteenpäinpyrkivälle naiselle on tulla ilmailijaksi.

Opettajaksi.

New Yorkissa avasi uusi lentokoulu Institution of Aeronautics ovensa. Koulun presidentti, joka tunsikin Annan Curtisin ilmailukoulun ajoilta, hankki pian hänelle toimen siellä. Nyt Anna pääsi opettamaan lentotaitoa muille.

»Nyt minä näen naisillekin monta mahdollisuutta ilmailun alalla, varsinkin sen kommersiaalisessa puolessa», kertoo Anna Kivimäki. Mainostoimi on ala, jolla on suuria mahdollisuuksia, ja naisille, jotka tuntevat sen ja lentämisen hyvin, on rajattomia mahdollisuuksia.

Miss Anna Kivimäki on vielä saman lentokoulun palveluksessa, tehden välillä liikkeen edustajana lentomatkoja etäämmällekin, esitelmöiden matkoillaan ilmailusta, antaen ja ohjaten lentonäytöksiä, tehden laskuvarjostinnäytehyppyjä j.n.e.

Mutta hän ponnistelee yhä eteenpäin suunnitellen uusia tehtäviä, uusia päämääriä. Tähtäävätpä jotkut hänen päämääristään Suomeenkin. Allekirjoittaneelle hän kirjoittaa:

»Kuulkaa — yks ajatus on ollu minulla kauan aikaa — ajattelen, että



Glen Curtis, lentosotama, missä nti Kivimäki toimii opettajana.

Suomi olis yks mailman kauniimpia turistimaita. Oletteko innostunu 'publisiti' hommaan? — tarkoitan ilmotukseen sillä tavalla sanomalehti ja makasiini kirjoituksilla. Minä olen tehny koko paljon sitä kouluhommassa. Jos Suomi vain tulis yleisön huomioon, sinne tulis paljon rahaa m.m. Amerikan turisti liikkeestä. Uskon että jos Amerikkalaiset publisitikeinot käytettäs siihen hommaan, että Suomen järvet ja yö aurinko ja puhdas ilma tulis mailman huomioon — ja Suomen köyhyys tulis autettu suuresti. Antaako Suomen hallitus rahaa siihen hommaan? Todellisesti — minä ajattelen joskus löytää keinon miten hyödytän Suomee (ja itseäni), jos vain pääsen alkuun.»

Toisella kerralla hänellä on taas joitakin muita suunnitelmia ja hän kysyy:

Suomen Kuvalehden lennot muistissa.

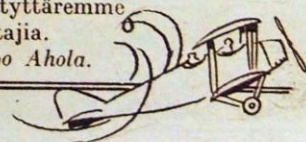
»Olen kuullu että Suomen Kuvalehdellä on oma lentokone — onko se totta? — ja onko se varakas lehti? Ja tiedätkö mitään Suomen lentokouluista — kuinka paljon ne tahtovat opista? Olisitteko niin hyvä ja lähettäisitte niistä tieto minulle.»

Anna on aito amerikkalainen tyttö, joka ei pelkää tarttua asioihin. Hän sanookin itse: »Olen kiire pisnes nainen. Minulla on pieni osa makasiinista — ja minun veljeni puu pisneksessä — ja minun isäni kivi pisneksessä, ja joute aikana minulla on pari tusinaa muuta hommaa.» Mutta hän on samalla aito suomalainen, joka ei milloinkaan — menestymisensä keskelläkään — unohda kylmää ja köyhää isänmaataan Suomea.

Lopuksi pieni amerikkalaisten ylitse-pursuava ihastusta kuvaava juttu. Anna on antanut laskuvarjostinhyppynäytteen suurelle kansajoukkoille. Hän putosi laskuvarjostimineen jonkun farmari Wrightin maissipeltoon, ja lähelletungeksinut tuhatpäinen ihmismassa tallasi maissipellon piloille. Tällöin tuumi farmari: Enpä perusta, vaikka nykisivät maissit juurineen pellostä, kunhan vain saan nähdä rohkean ja urhoollisen tytön. Toivottavasti hän näki Annan.

Lentävät tyttäremme ovat valloittajia.

Urpo Ahola.



Vas. Miss Anna »siivilissä» maanpinnalla. »Vahtasin lässä, kun toiset lensi».